

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Ndc/12/2025
Identifikačné číslo spisu:	1625201295
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1625201295.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky P. O., narodenej X. I. XXXX, G., G. XX, doručovacia adresa: O., Š. L. XXX/X, proti odporcovi Š. O.Á., narodenému XX. I. XXXX, D., XX. L. XXX/XX, o návrhu na zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 24Pc/29/2025, o návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu navrhovateľky na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti v y h o v u j e.

Vec vedenú na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 24Pc/29/2025 p r i k a z u j e na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Malacky.

Odôvodnenie

1. V právnej veci účastníkov je vedené konanie na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 24Pc/29/2025, ktorému bola vec postúpená Okresným súdom Malacky z dôvodu miestnej príslušnosti v súlade s ustanoveniami § 154 v spojení s § 5 a § 6 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“).

2. Podaním z 24. júna 2025 navrhovateľka predložila návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Malacky z dôvodu, že sa dlhodobo zdržiava na adrese svojho prechodného bydliska na adrese O., Š.T. L. XXX/X. Na adrese jej trvalého pobytu sa nezdržiava. Vzhľadom na uvedené žiadala o postúpenie veci príslušnému okresnému súdu v mieste jej prechodného bydliska, čo by podľa nej prispelo k rýchlejšiemu a efektívnejšiemu priebehu konania.

3. Odporca nesúhlasil s postúpením veci, nakoľko navrhovateľka má trvalý pobyt v Prešove a bol by rád, keby strávila nejaký čas v mieste jeho bydliska. Dôvodil tým, že navrhovateľka má možnosť prespania v byte odporcu, čím by mohli byť pár dní spolu, pričom on túto možnosť v Malackách nemá.

4. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2025 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 39 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Prešov a Okresnému súdu Malacky, posudzujúc opodstatnenosť dôvodov návrhu na prikázanie veci inému okresnému súdu z dôvodu vhodnosti, dospel k záveru, že návrhu je možné vyhovieť.

7. Prikázanie veci z dôvodu vhodnosti (delegácia) predstavuje výnimku z práva účastníka na zákonného sudcu zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. Prejednávanie a rozhodovanie vecí súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne i miestne príslušnými, je teda zákonom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikázanie určitej veci inému súdu, len výnimkou z takéhoto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať reštriktívne tak, aby bola zachovaná podstata, že sa jedná o výnimku, a nie pravidlo.

8. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie veci inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie a logicky tiež rozhodnutie veci iným ako príslušným súdom. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov účastníkov konania, pričom na pomery účastníka konania, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ďalších účastníkov konania. Rozhodne nie zanedbateľný význam pri posudzovaní existencie dôvodov pre delegáciu má samozrejme i stanovisko ostatných účastníkov konania.

9. Vo všeobecnosti platí, že okolnosti spočívajúce v tom, že účastník konania musí prekonať medzi miestom svojho pobytu a sídla vecne a miestne príslušného súdu väčšiu vzdialenosť a táto cesta k príslušnému súdu je preňho spojená s rôznymi organizačnými, finančnými, zdravotnými a inými problémami, sú okolnosťami bežnými a samé osebe neodôvodňujú prikázanie veci inému súdu. Teda miesto pobytu niektorého z účastníkov konania, ani jej schopnosť (spôsobilosť) zúčastniť sa osobne súdneho procesu nie sú výnimočným dôvodom, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu.

10. Podľa názoru najvyššieho súdu s prihliadnutím na individuálne skutkové okolnosti v danej veci, najmä s ohľadom na to, že navrhovateľka ešte nedokončila stredoškolskú dochádzku, podstatu prejednávaného konania a to návrh na zvýšenie výživného, ktorý navrhovateľka odôvodnila zvýšenými životnými nákladmi, ako aj predchádzajúce konanie vo veci návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa vedené na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 8P/80/2019, je dôvodné návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti vyhovieť. Prikázanie veci Okresnému súdu Malacky v obvode, ktorého má navrhovateľka bydlisko zabezpečiť najlepšie podmienky pre zistenie skutočného stavu veci rozhodného pre posúdenie návrhu na zvýšenie výživného.

11. Na základe vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd vyhovel návrhu navrhovateľky na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti a vec na prejednanie a rozhodnutie prikázal Okresnému súdu Malacky.

12. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.